Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Judecător Vasilache Serafim)
Dosarul: nr.2rc-75/24 (2-24007505-02-2rc-21022024)

**D E C I Z I E**

09 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Mihaila Viorica

examinând în absența părților recursul declarat de avocatul ***** în interesele recurentei ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** privind nulitatea, ineficiența, rezoluțiunea antecontractului, încasarea sumei,

**c o n s t a t ă:**

La data de 30 decembrie 2023, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** privind nulitatea, ineficiența, rezoluțiunea antecontractului, încasarea sumei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 ianuarie 2024, cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs, dat fiind că aceasta nu corespunde art.167 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă fiindu-i acordat un termen de 5 zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

La data de 24 ianuarie 2024 (f.d.68) avocatul ***** în interesele ***** a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de ***** a fost restituită în conformitate cu art.171 alin.(2) CPC.

La data de 16 februarie 2024, avocatul ***** în interesele recurentei ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierii, remiterea cauzei la rejudecare.

Relevă că instanța de fond a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art.171 alin.(2) CPC, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile din încheierea de a nu da curs din data de 16 februarie 2024, concluzie cu care nu este de acord, în condițiile în care reclamantul s-a conformat încheierii de a nu

da curs și a înlăturat neajunsurile din cererea de chemare în judecată în interiorul termenului de 5 zile acordat de instanță (20 ianuarie 2024-24 ianuarie 2024).

În acest context, menționează că instanța de fond abuziv a emis încheierea și neîntemeiat a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de *****.

Consideră rezonabil și echitabil anularea încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Potrivit art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, prin urmare recurentul la caz a respectat acest termen.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în recurs în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond, dat fiind încălcate normele de drept procedural, restituind cauza la rejudecare la etapa de primire.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit prevederilor art.10 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În conformitate cu art.171 al.(1) CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor dispozițiilor art.166 alin.(2) CPC în cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b[1]) numărul de telefon și alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârâtului, domiciliul ori sediul lui;

c[1]) numărul de telefon, numărul de fax, posta electronică sau alte date de contact ale pârâtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c[2]) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor și alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e[1]) lista probelor anexate;

e[2]) lista probelor reclamate;

e[3]) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârât;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

Potrivit dispozițiilor art. 167 alin.(1)-(3) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pârâți și de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanță. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile și cererea de chemare în judecată sânt făcute într-o limbă străină, instanța dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat;

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și copiile de pe aceste documente pentru pârâți și intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege

sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate.

La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa și alte documente și demersuri.

Cererile indicate la lit. f)–i) se depun fie odată cu cererea de chemare în judecată, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Potrivit art.171 alin.(2) CPC dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Conform prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, ***orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile***, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

În temeiul art.10 alin.(1) și (3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a constatat că la 30 decembrie 2023, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** privind nulitatea, ineficiența, rezoluțiunea antecontractului, încasarea sumei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 ianuarie 2024, cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs, dat fiind că aceasta nu corespunde art.167 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă fiindu-i acordat un termen de 5 zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

La data de 24 ianuarie 2024 (f.d.68) avocatul ***** în interesele ***** a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de ***** a fost restituită în conformitate cu art.171 alin.(2) CPC.

La data de 16 februarie 2024, avocatul ***** în interesele recurentei ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierii, remiterea cauzei la rejudecare.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, contrară normelor de drept procedural.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține că restituirea cererii de chemare în judecată este o procedură aplicabilă cererii depuse cu lacune și neajunsuri procesuale, care după lichidarea neajunsurilor permit depunerea repetată a cererii de chemare în judecată, situație care în speță nu se atestă, în condițiile în care reclamanta ***** s-a conformat încheierii de a nu da curs din 19 ianuarie 2024 și a înlăturat neajunsurile din cererea de chemare în judecată în interiorul termenului de 5 zile acordat de instanță (20 ianuarie 2024-24 ianuarie 2024).

Or, încheierea de a nu da curs a fost recepționată de avocatul Grosu Adrian în interesele reclamantei recurente ***** la data de 19 ianuarie 2024, iar cererea de înlăturare a neajunsurilor din cererea de chemare în judecată ***a fost predată la oficiul poștal*** în interiorul termenului de 5 zile acordat de instanță - ***la data de 24 ianuarie 2024, ora 19.24,*** fapt ce se confirmă prin extrasul de pe www.poșta.md (f.d.68) și copia avizului de recepție nr.DS8001209980AR (f.d.69).

În acest sens, Colegiul reține dispozițiile art.110 CPC, potrivit cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(3) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

***Termenul de procedură stabilit în*** ani, luni sau ***zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite***, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat

începutul lui.

Potrivit art.112 alin.(1)-(4) CPC, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

***Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen.*** Dacă cererile de apel sau de recurs, ***documentele*** sau sumele bănești au fost ***predate la oficiul poștal*** sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație ***înainte de ora 24 din ultima zi a termenului***, ***actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.***

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din aceste raționamente, nu subzistă argumentele instanței de fond precum că ***** nu a înlăturat în interiorul termenului acordat de instanță indicațiile din încheierea de a nu da curs, or din actele cauzei rezultă contrariul.

Dintr-o altă perspectivă Colegiul reține că atât timp cât reclamanta recurentă ***** a achitat taxa de stat, cererea de chemare în judecată întrunește cerințele formale pentru primirea cererii de chemare în judecată spre examinare, obligarea reclamantei să înlăture ”neajunsuri” care, de altfel, țin de fondul cauzei poate genera încălcarea dreptului de acces la o instanță, dar și a dreptului acesteia la un proces echitabil.

Așadar, emiterea încheierii de a nu da curs pentru alte temeiuri decât cele prevăzute de norma legală, denotă privind netemeinicia acesteia, circumstanțe de fapt și de drept ce impun admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Astfel, Colegiul califică ca fiind întemeiate argumentele recurentului privind netemeinicia restituirii cererii de chemare în judecată, în condițiile în care acest procedeu a fost aplicat defectuos.

Iar, în temeiul art.10 alin.(1) și (3) CPC, ***sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile***, stabilite de normele de drept procedural civil, ***care survin*** pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și ***în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural***. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, ***constau în anularea actului procedural defectuos***, în

decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond conchidem că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederile procedurale civile, care reglementează institutul restituirii cererii de chemare în judecată.

Drept urmare celor expuse, raportând argumentele invocate de recurentă la materialele cauzei, normele pertinente și jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că în speță concluzia instanței de fond este una incorectă în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

În temeiul hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură și pentru autoritățile publice și private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

***Deci, instanțele de judecată au îndatorirea legală*** și constituțională ***de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele oferite de lege,*** astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Colegiul ține să remarce că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenției, cauzele civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC, or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a cauzelor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces prevăzute în art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

Totodată, Colegiul notează ***că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege***, avându-se în vedere faptul că ***de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.***

În consecință, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea contrar prevederilor legale, astfel încât Colegiul

conchide privind lipsa temeiurilor, care ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Având în vedere faptul că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianurie 2024 de restituire a cererii de chemare în judecată, restituind cauza spre rejudecare la etapa de primire a cererii.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. b), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

**d e c i d e:**

Se admite recursul declarat de avocatul ***** în interesele recurentei *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** privind nulitatea, ineficiența, rezoluțiunea antecontractului, încasarea sumei, restituind cauza la rejudecare la etapa de primire.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului
Țurcan Ion

Judecătorii
Malîi Ala

Mihaila Viorica